

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Τμήμα Γεωγραφίας

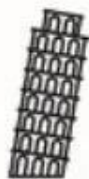
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΓΕΩ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΝΙΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Σπύρος Αναγνώστου

Γεωοικονομική έκφραση
του Ευρασιατικού πυρήνα

<https://twitter.com/i/status/1764958665813934355>

SIGHTSEEING IN PAROS? NO!

ΚΕΚΛΙΜΕΝΟΣ
ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΙΖΑΣ

Ύψος: 57 μ.

ΑΓΑΛΜΑ ΤΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ύψος: 93 μ.

BIG
BEN

Ύψος: 96 μ.

ΠΥΡΓΟΣ
ΑΘΗΝΩΝ

Ύψος: 103 μ.

ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΑ
ΠΑΡΟΥ

Ύψος: 100 μ.

THE GHERKIN
BUILDING

Ύψος: 180 μ.

ΛΕΜΕ **ΟΧΙ**
ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥ!

ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΠΑΡΟΥ - ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ
PAROS - ANTIPAROS HOTELIERS ASSOCIATION

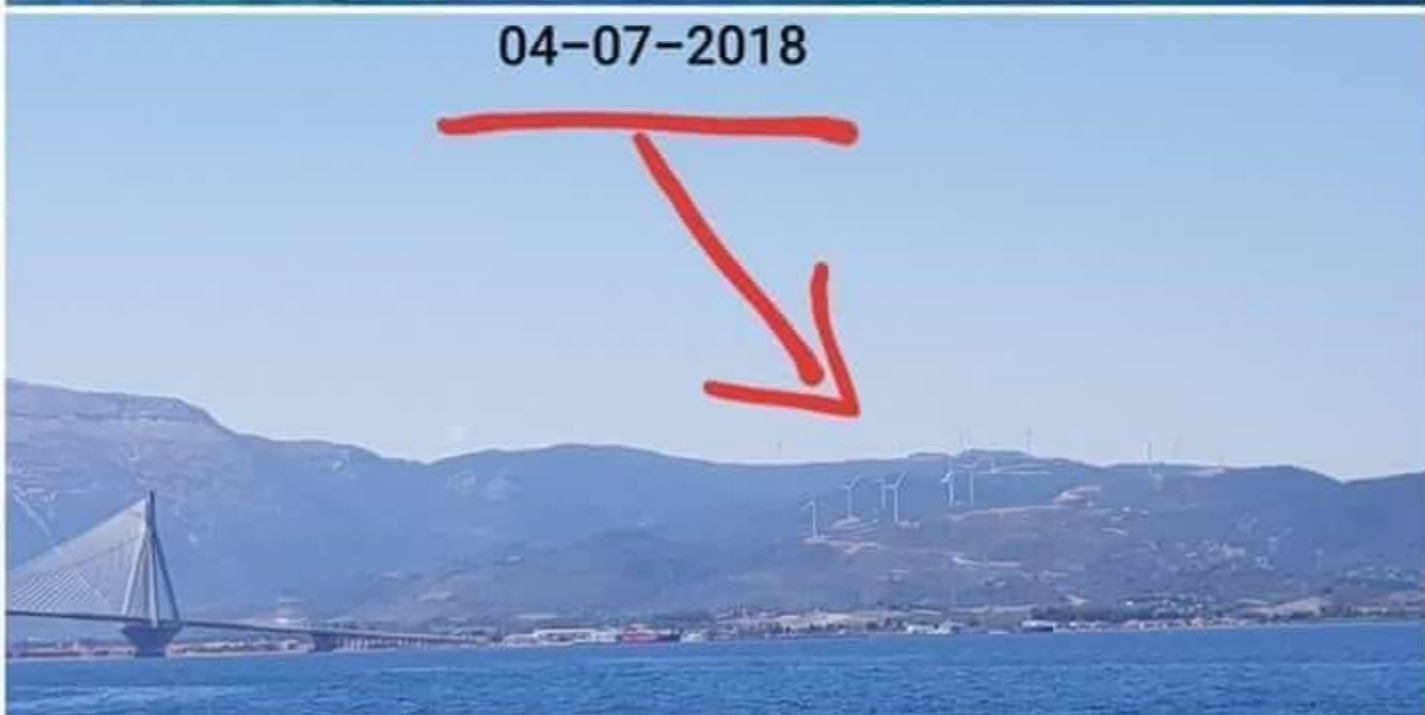

12-08-2017

04-07-2018

CLIMATE CHANGE

What's the price of a green economy? An extra \$3.5 trillion a year

Jan 28, 2022

Politicians around the globe have been keen to state their commitment to net-zero emissions, and now a new report tells us exactly how much this transition will cost.

Consultancy firm McKinsey says total global spending by governments, businesses and individuals on energy and land-use systems will need to rise by \$3.5 trillion a year, every year, if we are to have any chance of getting to net-zero in 2050.

That's a 60% increase on today's level of investment and is equivalent to half of global corporate profits, a quarter of world tax revenue and 7% of household spending. A further \$1 trillion would also need to be reallocated from high-emission to low-carbon assets.

“Achieving net-zero emissions by 2050 would entail a fundamental transformation of the global economy,” McKinsey says in the report, titled [The Net-Zero Transition: What it Would Cost, What it Could Bring?](#)

ΕΕ το 2021 → 331,3 δις οι περιβαλλοντικοί φόροι

= 2,2% του ΑΕΠ της ΕΕ

αλλά 3,9% του ΑΕΠ για την Ελλάδα...

Environmental taxes in the EU

In 2021, the governments in the EU collected environmental tax revenue of €331.3 billion. The value represented 2.2 % of the EU gross domestic product (GDP) and 5.5 % of the EU total government revenue from taxes and social contributions (TSC)^[2] (see Table 1).

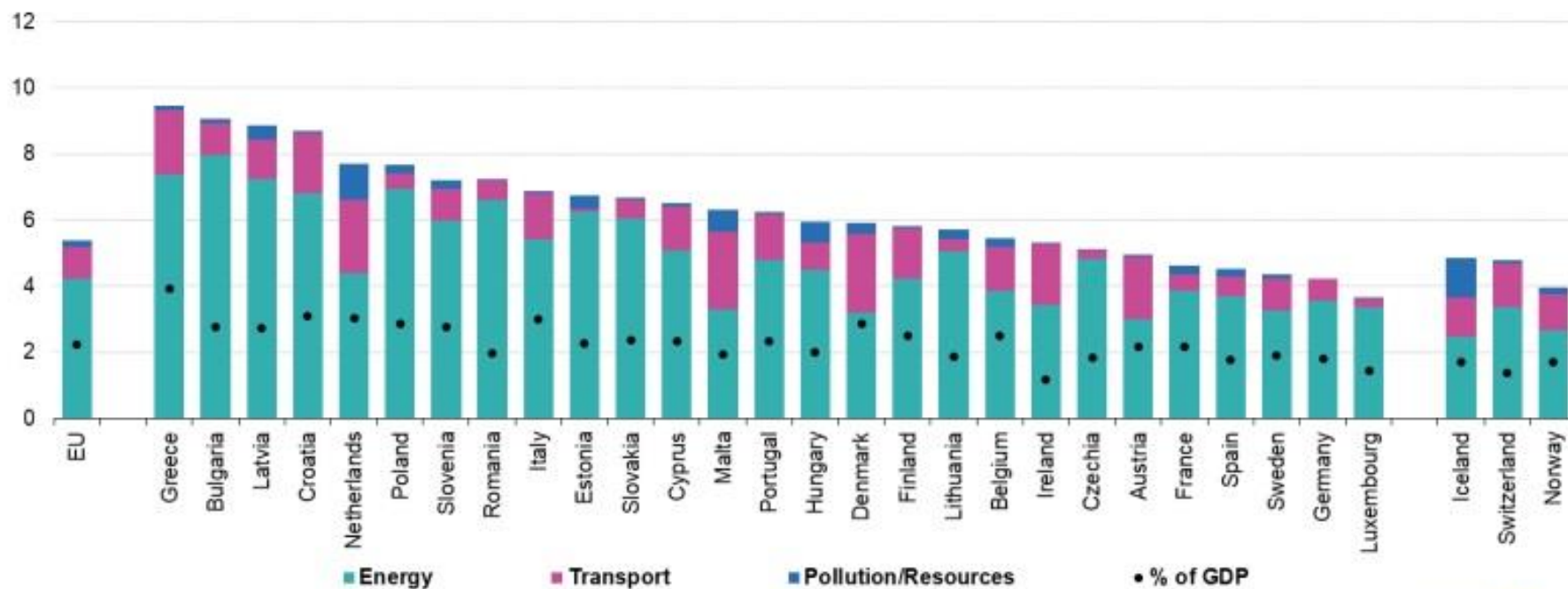
Environmental tax revenue varied across the EU Member States, but energy taxes remained the main source in most of the countries

Figure 2 shows the 2021 environmental tax revenue by country both as a percentage of GDP and of TSC, presenting for the latter also the split by type of tax.

Across the EU, the environmental tax revenue-to-GDP ratios ranged in 2021 from 1.2 % (Ireland) to 3.9 % (Greece). The environmental taxes to TSC ratios also varied across the EU Member States, with Greece (9.5 %) reporting the largest shares of environmental taxes in TSC, and Germany (4.2 %) and Luxembourg (3.6 %) the lowest.

Environmental tax revenue by category as % of TSC and GDP, 2021

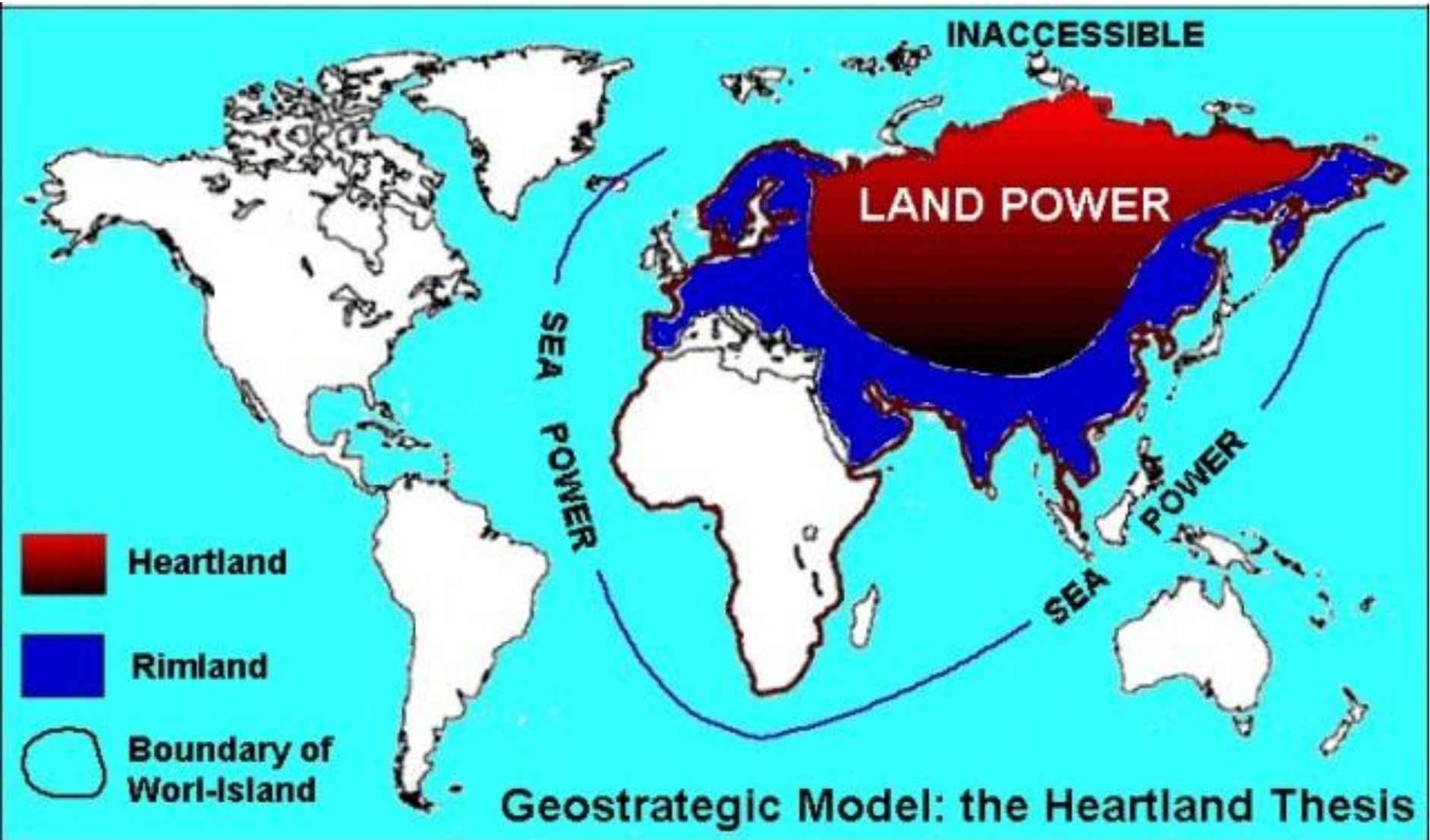
(%)

Source: Eurostat (online data code: env_ac_tax)

Γεωοικονομική έκφραση του Ευρασιατικού πυρήνα

Heartland και Rimland κατά τον Mackinder και τον Spykman

Halford Mackinder

Heartland theory

Το **1904**, ο Mackinder εξέδωσε μια εργασία με θέμα **Ο γεωγραφικός άξονας της ιστορίας** (The Geographical Pivot of History) στη Βασιλική Γεωγραφική Εταιρεία, στην οποία διατύπωσε την **Θεωρία της Κεντρικής Γης (Heartland Theory)**

Σύμφωνα με αυτήν την θεωρία, η πολιτική ιστορία του κόσμου είναι μια διαρκής σύγκρουση ανάμεσα στην **Χερσαία Δύναμη** και στην **Θαλάσσια Δύναμη** –με την τελική νίκη να πηγαίνει στην Χερσαία Δύναμη

Κατά τον Mackinder, η Ηπειρωτική Δύναμη αντιπροσωπεύεται από την **Παγκόσμια Νήσο - World Island** (Ευρασία και Αφρική), στην καρδιά της οποίας υπάρχει η **Κεντρική Γη - Heartland**

Θεωρία της Κεντρικής Γής

Χάρτης που αναπαριστά την θεωρία της Κεντρικής Γης. Source: hg-lab/ Δρ. Σιδηρόπουλος Γ.

Ο Mackinder υποστήριξε ότι:

→ Όποιος ελέγχει την **Ανατολική Ευρώπη**, θα ελέγξει την **Κεντρική Γη**

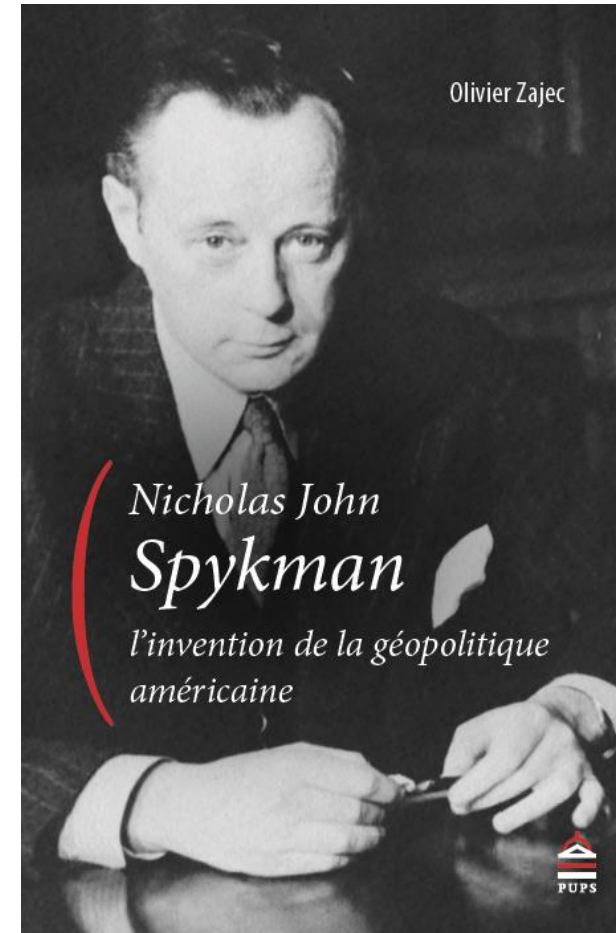
→ Όποιος ελέγχει την **Κεντρική Γη**, θα ελέγξει την **Παγκόσμια Νήσο**

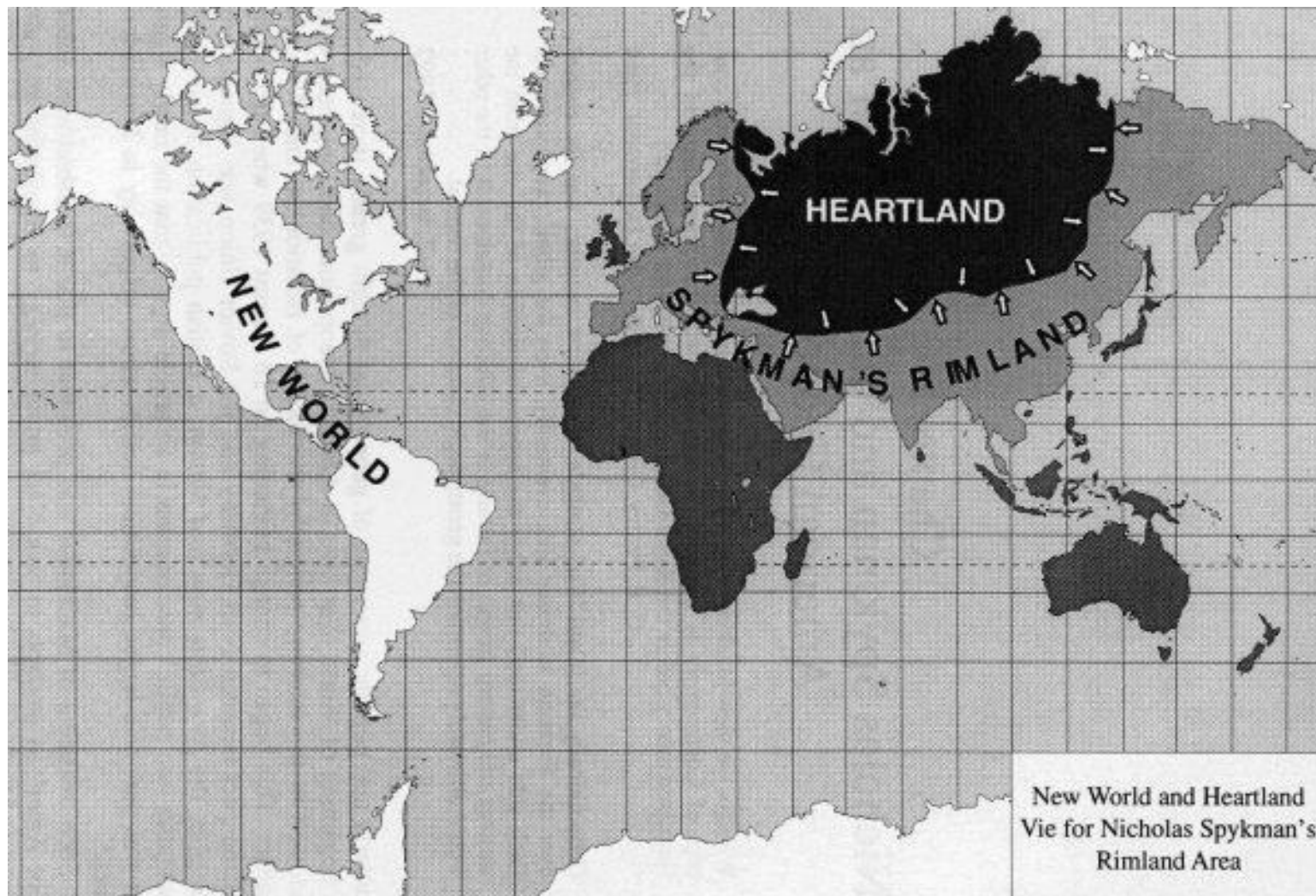
→ Όποιος ελέγχει την **Παγκόσμια Νήσο**, θα ελέγξει τον **Κόσμο**

Nicholas Spykman (1893-1943)

- Ολλανδο-Αμερικανός πολιτικός Γεωγράφος
- Ανέπτυξε την **Rimland Theory – Θεωρία της Περιμέτρου**
- Στην πραγματικότητα, **συνεχίζει και επεκτείνει την Heartland Theory του Mackinder**

- “*Η Γεωγραφία είναι ο πιο βασικός παράγοντας της Εξωτερικής Πολιτικής, επειδή είναι ο πιο μόνιμος*”
- Πιο σημαντικό και από το μέγεθος ενός κράτους, είναι η θέση του, τόσο στον κόσμο όσο και στην περιοχή του

Nicholas Spykman

→ Όποιος ελέγχει την **Rimland (Περίμετρο)** ελέγχει την **Ευρασία**, και

→ όποιος ελέγχει την **Ευρασία** ελέγχει τον **Κόσμο**

■ → Υποστήριξε ότι η ισχύς της Κεντρικής Γης μπορούσε να ελεγχθεί από την Περίμετρο - Rimland

■ → Σχηματίζοντας συμμαχίες κατά μήκος της Περιμέτρου, μπορεί να συγκρατηθεί η Κεντρική Γη

■ → Οι **πρωτόκτις προιονές** της Περιμέτρου έχουν ειδικό

Spykman's Rimland Theory

- Στον πυρήνα του **Ευρασιατικού χώρου**
βρίσκεται η **Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων**
Κρατών (*)

(*)

- η **Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών**
- **(ΚΑΚ - CIS)**
- = περιφερειακή διακρατική οργάνωση 9 Κρατών :

- Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Μολδαβία, **Καζακστάν, Κιργιζία, Ρωσία, Τατζικιστάν, Ουζμπεκιστάν**

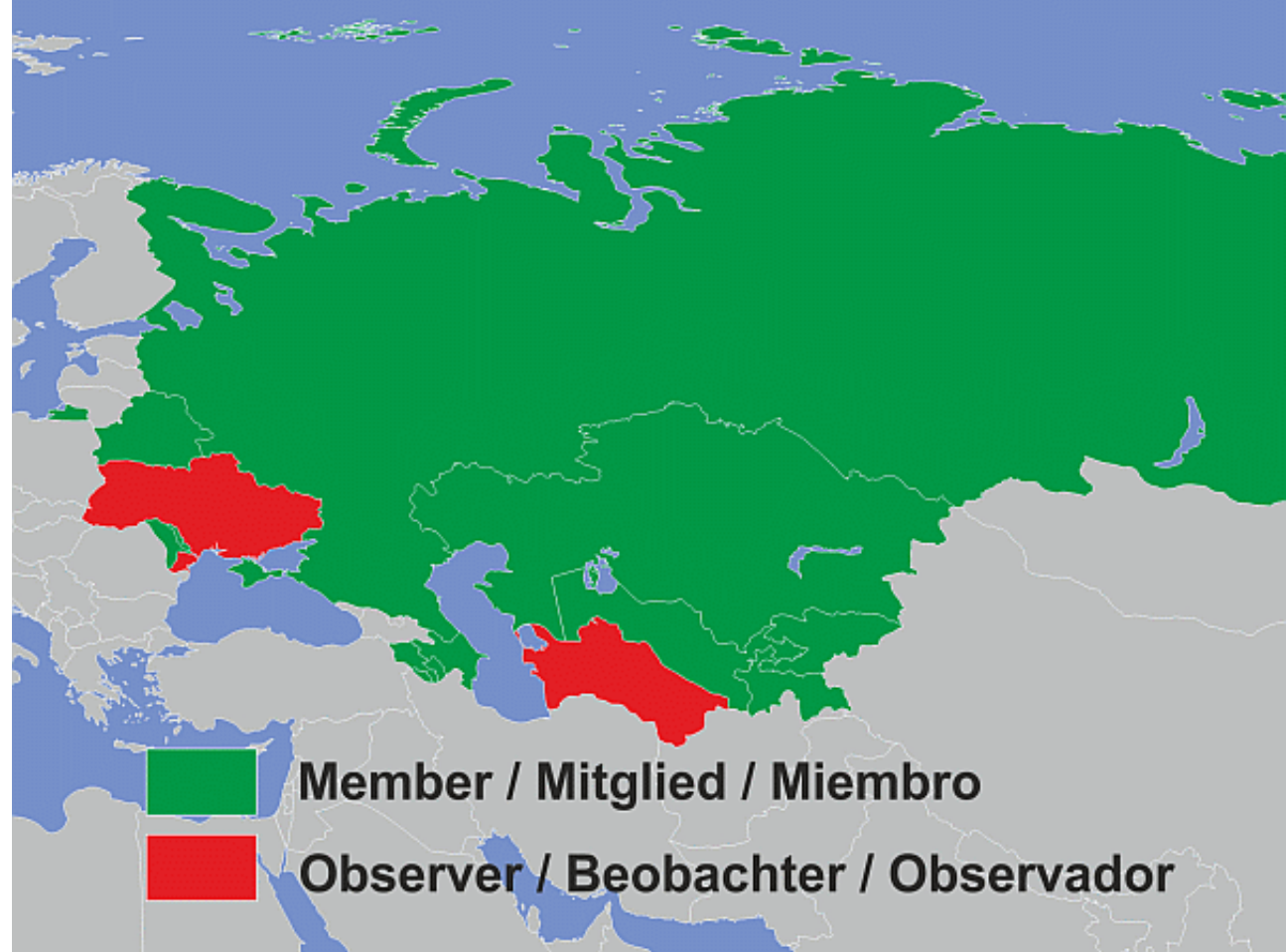
→ Ιδρύθηκε το **1991**

→ **Ζώνη Ελεύθερου Εμπορίου** της ΚΑΚ, **το 2012**

ΚΑΚ :

20.368.759 τ.χλμ

240 εκατομμύρια κατ.

- ενθαρρύνει τη συνεργασία σε **οικονομικά**, **πολιτικά** και **στρατιωτικά** θέματα,
- και διαθέτει ορισμένες αρμοδιότητες στον τομέα του συντονισμού του εμπορίου, της χρηματοδότησης, της νομοθεσίας και της ασφάλειας.

- **ΤΟ Σύμφωνο της Σαγκάης**

ή

- **«Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης»
= SCO**

- **Ευρασιατικός** οργανισμός πολιτικής, οικονομικής και ασφάλειας
- η δημιουργία του ανακοινώθηκε στις 15 Ιουνίου 2001 στην **Σαγκάη** της Κίνας
- Ο Καταστατικός Χάρτης του **Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης** τέθηκε σε ισχύ στις 19 Σεπτεμβρίου **2003**

>>> 6 ιδρυτικά μέλη

- Ρωσία*,
- Καζακιστάν*,
- Κιργιζία*,
- Τατζικιστάν* και
- Ουζμπεκιστάν*.
- Κίνα

- **+ 2**
- Η **Ινδία** και το **Πακιστάν** προσχώρησαν στον ΟΣΣ ως πλήρη μέλη στις 9 Ιουνίου 2017, σε σύνοδο κορυφής στην Αστάνα του Καζακιστάν.

ОΣΣ

The Shanghai Cooperation Organization

- Ανώτατο όργανο του **ΟΣΣ**, το **Συμβούλιο Αρχηγών Κρατών**, το οποίο συνέρχεται μία φορά τον χρόνο και υιοθετεί αποφάσεις και κατευθύνσεις

- **ОСС**

- **80%** της Ευρασιατικής ηπείρου,
- **1/2** του παγκόσμιου πληθυσμού,
- **1/4** του παγκόσμιου ΑΕΠ

Member states of the Shanghai Cooperation Organisation

RUSSIAN FEDERATION

Capital: Moscow
Language: Russian
Currency: Russian rouble
President: Vladimir Putin

REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Capital: Nur-Sultan
Language: Kazakh
Currency: Tenge
President: Kassym-Zhomart Tokayev

KYRGYZ REPUBLIC

Capital: Bishkek
Language: Kyrgyz
Currency: Kyrgyzstani som
President: Sooronbai Jeenbekov

REPUBLIC OF UZBEKISTAN

Capital: Tashkent
Language: Uzbek
Currency: So'm
President: Shavkat Mirziyoyev

REPUBLIC OF TAJIKISTAN

Capital: Dushanbe
Language: Tajik
Currency: Somoni
President: Emomali Rakhmon

REPUBLIC OF INDIA

Capital: New Delhi
Language: Hindi
Currency: Indian rupee
President: Shri Ram Nath Kovind

ISLAMIC REPUBLIC OF PAKISTAN

Capital: Islamabad
Language: Urdu
Currency: Pakistani rupee
President: Arif Alvi

PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Capital: Beijing
Language: Chinese
Currency: Chinese yuan
President: Xi Jinping

- *“Ο σχηματισμός της Ευρύτερης Ευρασιατικής Εταιρικής Σχέσης ως κοινού χώρου για όλες τις χώρες του SCO, για ευρεία, ανοιχτή, δίκαιη και αμοιβαία επωφελή συνεργασία, από τον Ατλαντικό έως τον Ειρηνικό”*
- **ΣΤΟΧΟΙ:**
- Ανάπτυξη συστήματος πληρωμών σε εθνικά νομίσματα
- Ολοκληρωμένη ανάπτυξη, μέσω της προώθησης επενδύσεων σε υποδομές υψηλής ποιότητας

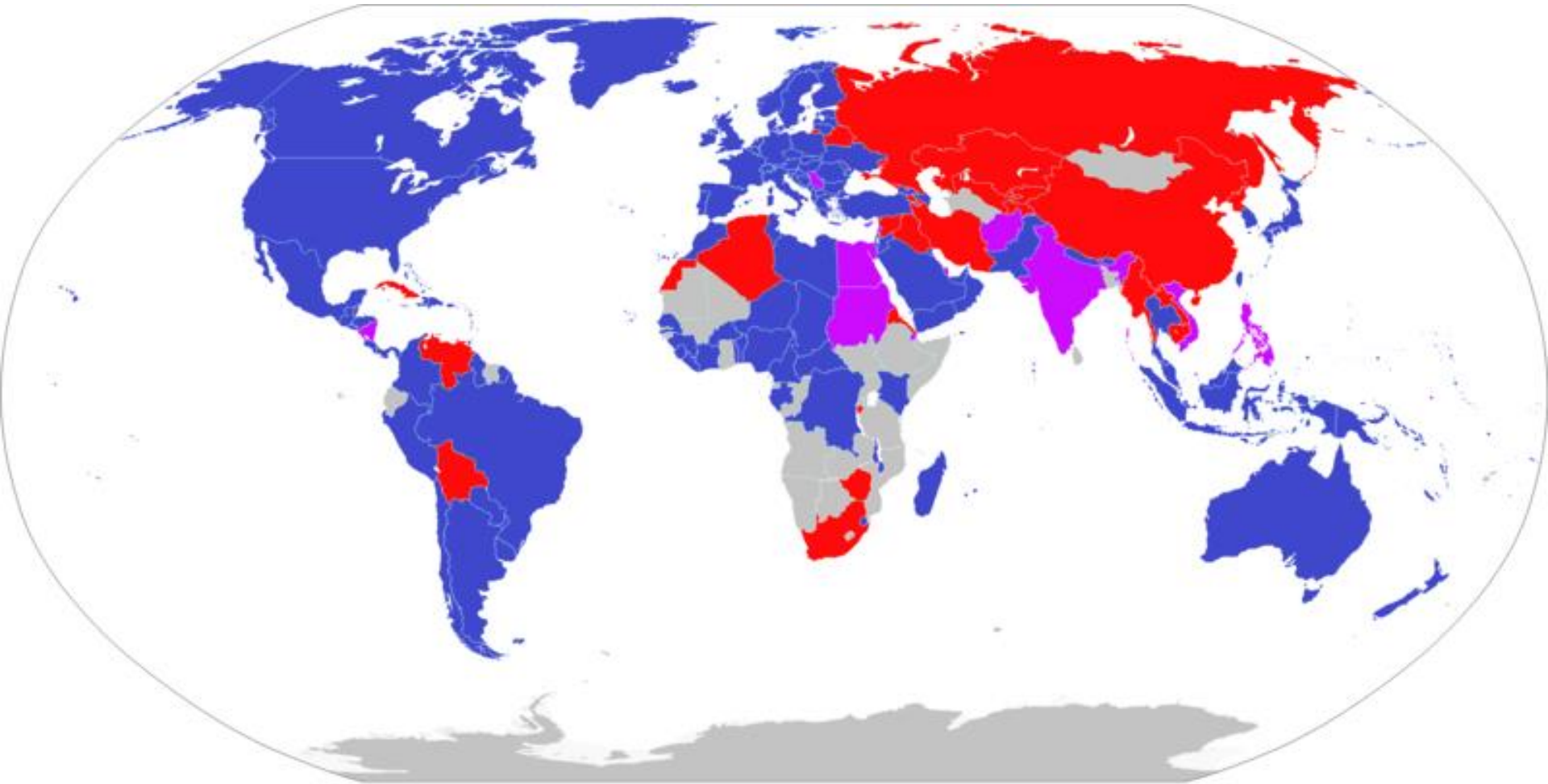
- Συμμαχία «πολιτική, οικονομική και ασφάλειας»
- Το πεδίο της σταδιακά επεκτάθηκε σε πεδία Επιστήμης, Εκπαίδευσης, Τεχνολογίας, Υγείας, Περιβάλλοντος, Τουρισμού, ΜΜΕ, Αθλητισμού και Πολιτισμού ...

- Ήδη το 2007, ο **ΟΣΣ** είχε ξεκινήσει πάνω από 20 έργα μεγάλης κλίμακας, που αφορούσαν τις **μεταφορές**, την **ενέργεια** και τις **τηλεπικοινωνίες**,
- και πραγματοποιούσε τακτικές συνεδριάσεις αξιωματούχων από τα κράτη μέλη του, με θέματα όπως ασφαλείας, άμυνας, εξωτερικών υποθέσεων, οικονομικών, πολιτιστικών, τραπεζικών και άλλων...

- **Η διατραπεζική κοινοπραξία -Interbank Consortium- του SCO (SCO IBC)**
- ιδρύθηκε σύμφωνα με τη συμφωνία για τη διατραπεζική συνεργασία (κοινοπραξία) εντός του SCO, της 26ης Οκτωβρίου 2005.
-
- Η **SCO IBC** είναι ένας μηχανισμός χρηματοδότησης και παροχής τραπεζικών υπηρεσιών σε επενδυτικά έργα που υποστηρίζονται από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών του SCO, σε τομείς προτεραιότητας συνεργασίας.

Η αμφισβήτηση της παγκοσμιοποίησης:

Ένα καινούριο «αντίπαλον δέος» ;

- USA, European Union and allies
- Russia, China and allies
- Countries that have aligned with both sides

- Σύνοδος Αρχηγών Κρατών 2007
- Βλαδίσμηρος Πούτιν:
- «Τώρα βλέπουμε σαφώς την αδυναμία του μονοπωλίου στον παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό τομέα και την πολιτική οικονομικού εγωισμού.
- Για την επίλυση του σημερινού προβλήματος, η Ρωσία θα συμμετάσχει στην **αλλαγή της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής δομής**, ώστε να είναι σε θέση να εγγυηθεί τη σταθερότητα και την ευημερία στον κόσμο και να εξασφαλίσει την πρόοδο...»

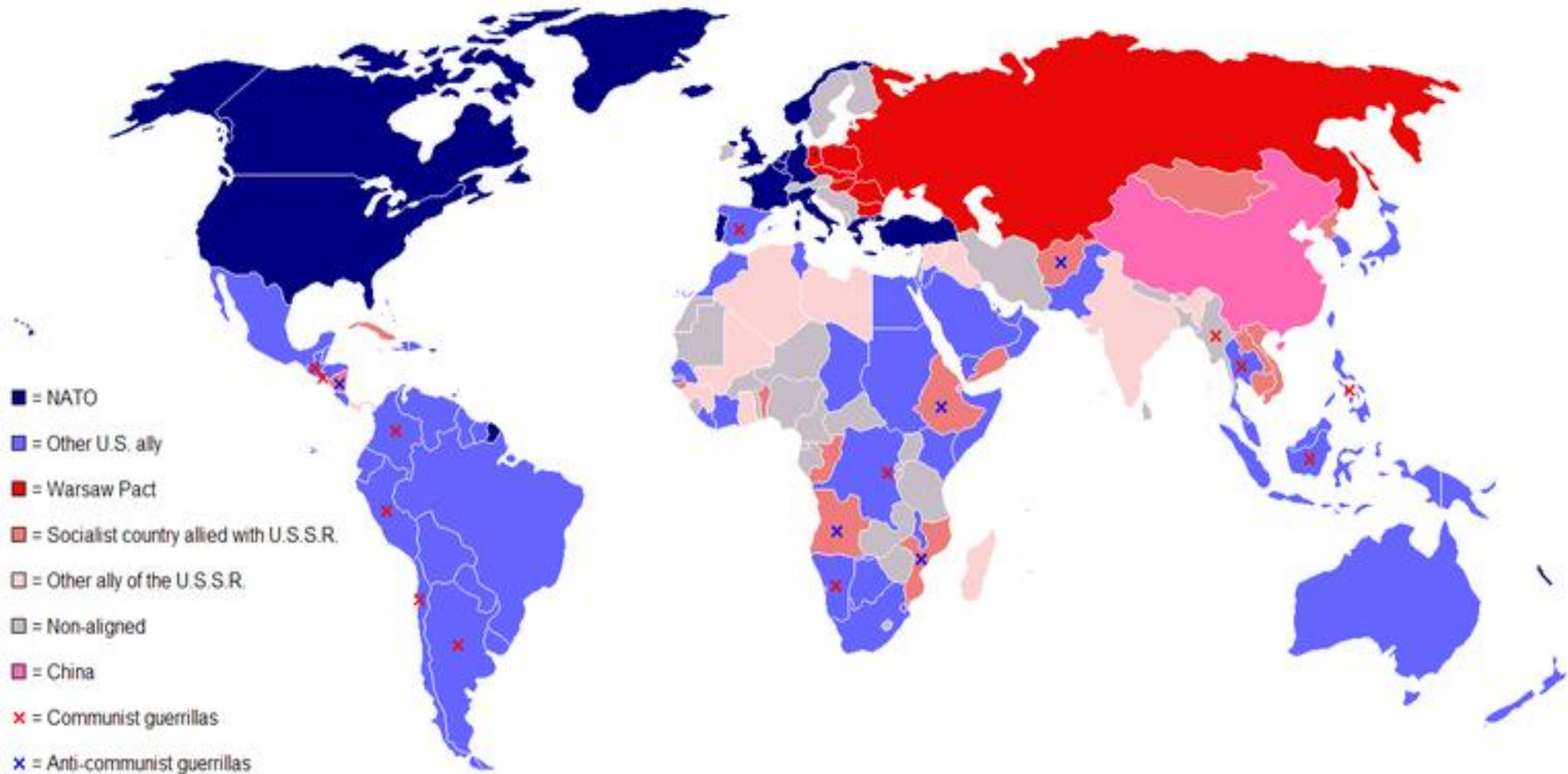

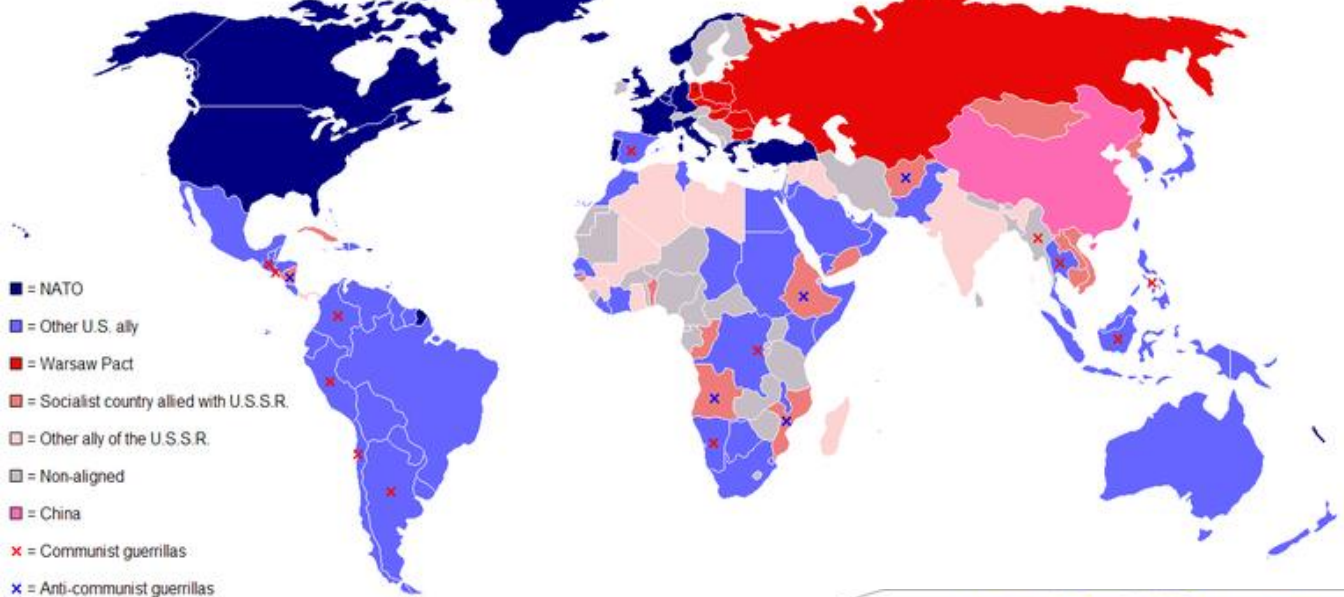
- >>>>

- «...Ο κόσμος βλέπει την ανάδυση μιας **ποιοτικά διαφορετικής γεωπολιτικής κατάστασης**, με την εμφάνιση **νέων κέντρων οικονομικής ανάπτυξης** και πολιτικής επιρροής.

- Θα γίνουμε μάρτυρες και θα συμμετάσχουμε στη μετατροπή των παγκόσμιων και περιφερειακών αρχιτεκτονικών ασφάλειας και ανάπτυξης προσαρμοσμένων στις νέες πραγματικότητες του 21ου αιώνα, όταν η σταθερότητα και η ευημερία γίνονται αδιάσπαστες έννοιες».

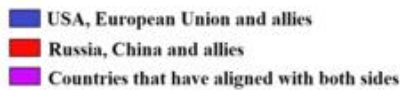
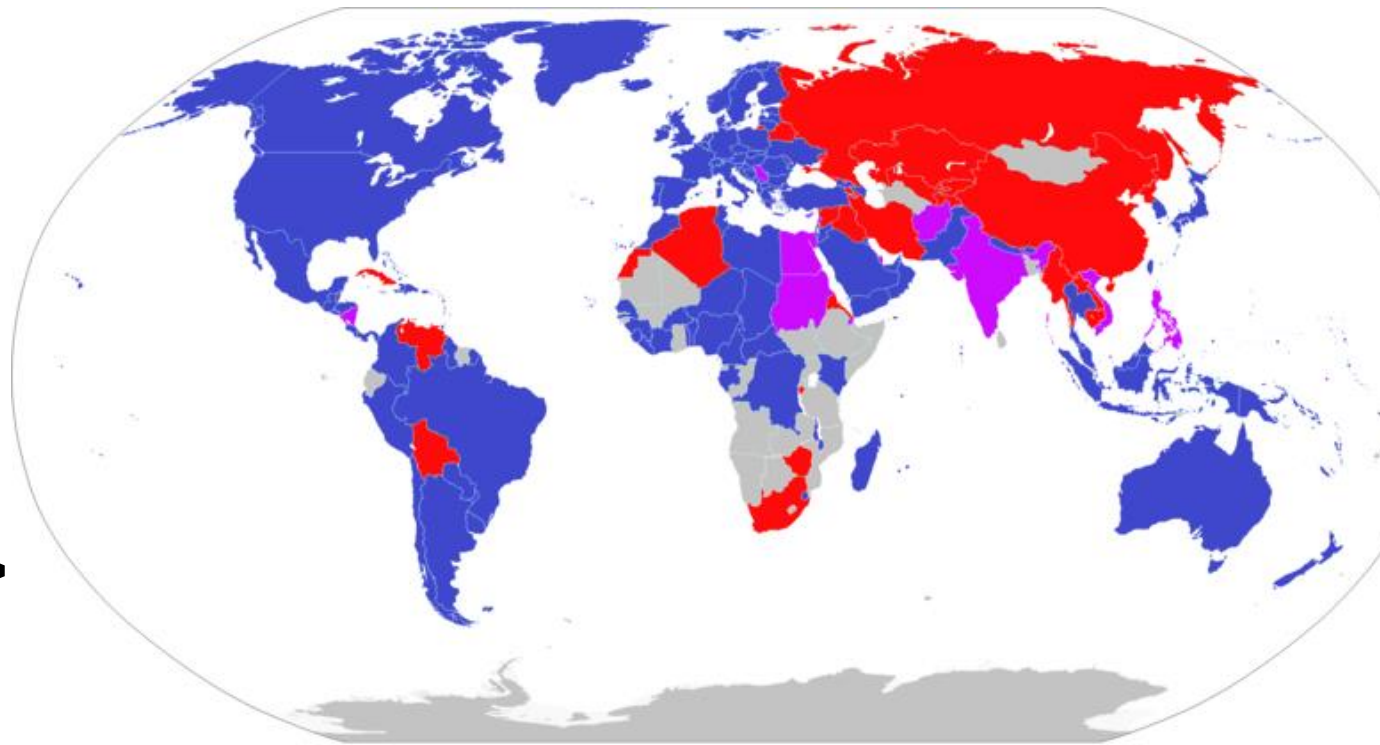
Ο Κόσμος του Ψυχρού Πολέμου (το 1980)

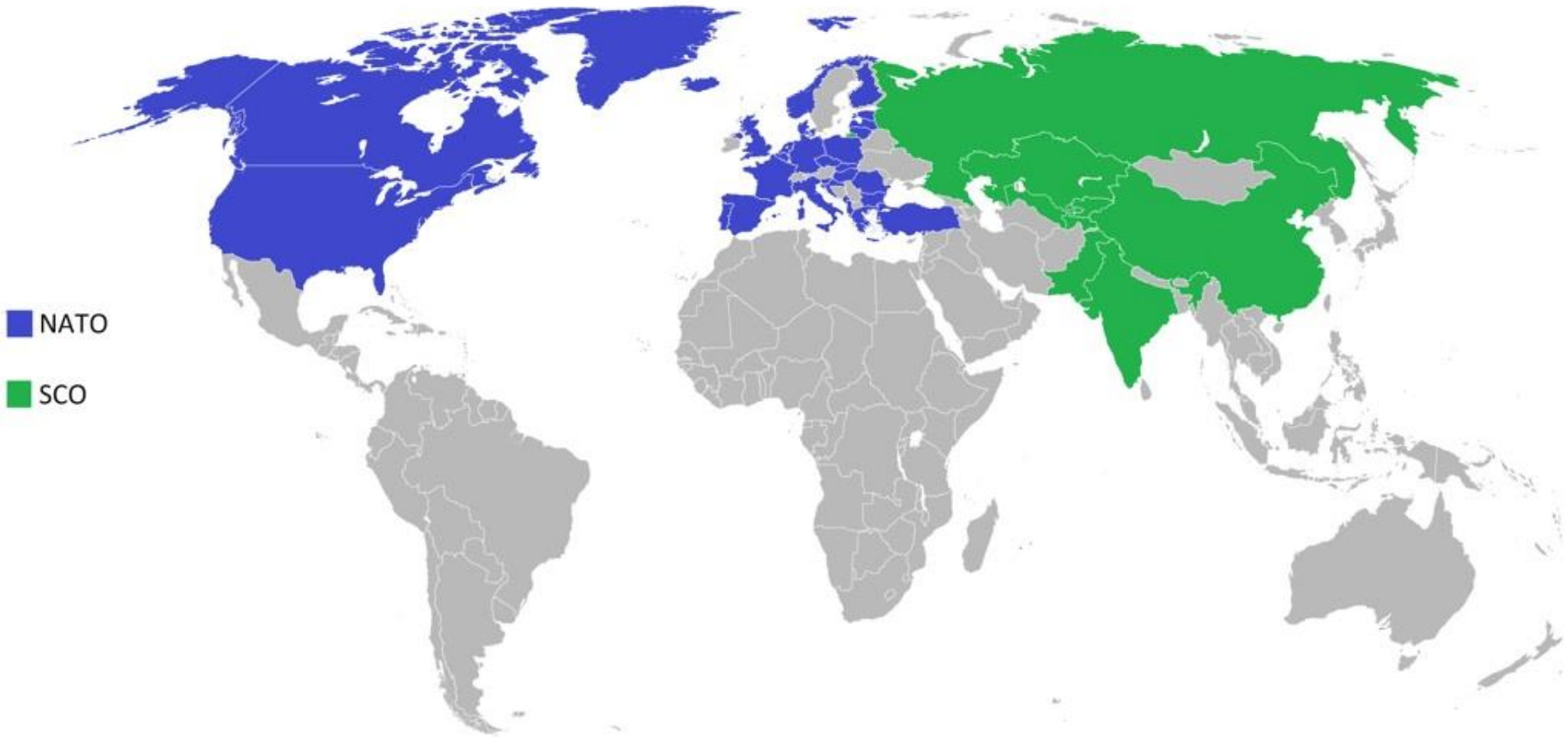

από τον Ψυχρό Πόλεμο...

στις νέες αντιθέσεις

NATO και Σύμφωνο της Σαγκάης

Συχνά το **Σύμφωνο της Σαγκάης** «αντιπαραβάλλεται» με το **NATO**

Ωστόσο, στην πραγματικότητα έχει Γεωοικονομικό και μόνο χαρακτήρα...

